

PUBLICACIONES RECIBIDAS¹

- Actes de la famille Porcelet d'Arles: 972-1320*, publié par Martin AURELL. Paris: Comité des Travaux Historiques et Scientifiques, 2001. LXV, 732 pp.: il. (Collection de documents inédits sur l'histoire de France. Série en 8°; 27).
- Agnus Dei: l'art romànic i els artistes del segle XX: Museu Nacional d'Art de Catalunya. Barcelona. 1995-1996*. Barcelona: Museu Nacional d'Art de Catalunya, 1995. 245 pp. il.
- ALANYÀ ROIG (Josep), *El Seminari Diocesà de Tortosa*. Pròleg de Mons. Javier SALINAS I VIÑALS. Tortosa: Bisbat de Tortosa, 2001. XXXII, 1194 pp.: il. col.
- Alcorán: traducción castellana de un morisco anónimo del año 1606*, introducción de Joan VERNET GINÉS; transcripción de Lluís ROQUÉ FIGULS. Barcelona: Reial Acadèmia de Bones Lletres; Madrid: UNED, 2001. 413 pp.
- Aquitaine-Espagne: VIIIe-XIIIe siècle*, textes réunis et présentés par Philippe SÉNAC. Poitiers: Centre d'Études Supérieures de la Civilisation Médiévale, 2001. 240 pp.: il. (Civilisation médiévale; 12).
- El archivo, los archivos: textos archivísticos panamericanos*. Lima: Instituto Panamericano de Geografía e Historia, Pontificia Universidad Católica del Perú, 2001. 161 pp. (Publicación del Instituto Panamericano de Geografía e Historia; 421).
- ARMANGUÉ I HERRERO (Joan), *Estudis sobre la cultura catalana a Sardenya*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2001. 286 pp. (Biblioteca filològica; 43).
- BARCELÓ CRESPI (Maria), *Gabriel Móra, un humanista porrerenc*, "Jornades d'Estudis Locals", 18. Palma de Mallorca: Institut d'Estudis Baleàrics, 2000. pp. 199-211.
- , *Els Llitrà: una nissaga de notaris a la Mallorca baixmedieval*. Palma de Mallorca: Leonard Muntaner, 2001. 294 pp. (Llibres de la nostra terra; 49).
- BARTOLOMEO DA TRENTO, *Liber epilogorum in gesta sanctorum*, edizione critica a cura di Emore PAOLI. Firenze: Sismel: Edizione del Galluzzo, 2001. CCXLIX, 518 pp. (Ed. nazionale dei testi mediolatini; 2).
- BATLLÉ I GALLART (Carme), *Aportación al estudio de la hacienda municipal de Barcelona a fines del siglo XIII*, "Mondes de l'Ouest et villes du monde" (Rennes : Presses Universitaires de Rennes. Société d'Histoire et d'Archéologie de Bretagne, 1998), pp. 551-560.
- , *Destructions naturelles des villes de la Couronne d'Aragon au Bas Moyen Âge*, "Stadzerstörung und Wiederaufbau" Bern [etc.]: Paul Haupt, 1999. Vol 1, pp. 67-86.
- BELLOT (Pedro), *Anales de Orihuela de Mosen Pedro Bellot (siglos XIV-XVI)*, estudio, edición y notas Juan TORRES FONTES. Murcia, 2001. 2 v.
- BIOSCA FRONTERA (Eloi), *Des de la frontera: castells medievals de la Marca*, Eloi BIOSCA, Teresa VINYOLES, Xavier XORTÓ. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona: Fundació Castellet del Foix, 2001. 348 pp.: il. col. + cd-rom.
- BOHIGAS BALAGUER (Pedro), *Mirall d'una llarga vida: a Pere Bohigas, centenari*; edició a cura d'Antoni M. BADIA I MARGARIT, Germà COLÓN DOMÈNECH, Josep MORAN. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2001. 799 pp. (Bibl. filològica; 41).
- BONARIA URBAN (Maria), *Cagliari aragonesse: topografia e insediamento* [presentazione Francesco Cesare CASULA]. Cagliari: Istituto sui rapporti italo-iberici, 2000. 387 pp. [24] pp. de lám.: il. (Collana di studi italo-iberici; 25).
- BRESC (Henri), *Reflets dans une goutte d'eau: le carnet de Girard de Guy, marchand catalan à Termini: 1406-1411*, "Ar-

¹Relación confeccionada por Rosa Mayordomo Font.

- chivio storico messinese", 77 (Messina, 1998. pp. 5-47).
- BRUGUERA (Jordi), *El vocabulari del "Llibre dels fets" del rei en Jaume*. València: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana; Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1999. 226 pp. (Biblioteca San-chis Guarner; 50).
- BURNS (Robert Ignatius), CHEVEDDEN (Paul E.), *Negotiating cultures: bilingual surrender treaties in muslim-crusader Spain under James the Conqueror*, with a contribution by Mikel de EPALZA. Leiden [etc.]: Brill, 1999. 279 pp. (The medieval Mediterranean. Peoples, economies and cultures, 400-1453; 22).
- BUSQUETA I RIU (Joan Josep), *Poder i Església: [Jonàs d'Orleans. De la institució reial, 833], "Idees de poder"* (Barcelona: Inehca, 2000). pp. 85-93.
- , *La senyoria del Sant Climent de Lleida : domini fluvial i proveïment a la Baixa Edat Mitjana*, "Terra, aigua, societat i conflicte a la Catalunya occidental" (Lleida: Pagès, 1999). pp. 81-101.
- , *El temps d'Europa: [Bedae Venerabilis. Historia Ecclesiastica Gentis Anglorum (731)]*, "Idees de poder" (Barcelona: Inehca, 2000). pp. 29-40.
- CABAÑERO SUBIZA (Bernabé), *La techumbre mudéjar de la sala capitular del Monasterio de Sijena (Huesca): nuevos datos para el estudio de la evolución durante el siglo XII de los modelos de tableros geométricos de la Aljafería de Zaragoza*. Tarazona: Centro de Estudios Turisonenses, 2000. 109 pp.: il. (Centro de Estudios Turisonenses "Institución Fernando el Católico", CSIC; 41).
- Cartes de Ferran II a la ciutat de Barcelona (1479-1515)*, Sebastià RIERA VIADER. Barcelona: Arxiu Municipal de Barcelona, 1999. VI, 294 pp.: il. (Inventaris i catàlegs).
- CASSASAS I SIMÓ (Lluís), *Fires i mercats a Catalunya*. Barcelona: Societat Catalana de Geografia. Institut d'Estudis Catalans, 2000. 252 pp.
- Catàleg dels Protocols notariaus dels antics districtes de Falset i Gandesa per Roser PUIG I TÀRRECH*. Barcelona: Fundació Noguera, 2000. 202 pp. (Inventaris d'arxius notariaus de Catalunya; 22).
- Catalunya a l'època carolingia: art i cultura abans del romànic: segles IX i X: 16 desembre 1999-27 febrer 2000. Museu Nacional d'Art de Catalunya, Palau Nacional-Parc de Montjuïc*. Barcelona: Diputació: MNAC, 1999. 554 pp.: il.
- El cens de 1510: relació dels focs valencians ordenada per les corts de Montsó*, ed. a cura de Rafael VALLDECABRES RODRIGO. València: Universitat de València, 2002. 565 p. (Fonts hist. valencianes; 6).
- Colección diplomática de Santa Catalina de Monte Corbán*, Rosa María de TORO MIRANDA. Santander: Fundación Marcelino Botín, 2001. 2 v. (Historia y documentos. Documentación histórica de Cantabria; 4.9.1, 4.9.2).
- Colección diplomática medieval de la Orden de Alcántara (1157?-1494)*, Bonifacio PALACIOS MARTÍN (director); Carlos de AYALA MARTÍNEZ...[et al.]. Madrid: Editorial Complutense [etc.], 2000. Vol. 1: *De los orígenes a 1454*
- COLESANTI (Gemma Teresa), *Un documento sul commercio catalano in Sicilia nella seconda metà del Quattrocento*, "Archivio storico del Sannio", 1/99 (Napoli, 1999), pp. 83-97.
- La commanderie, institution des ordres militaires dans l'Occident médiéval*, sous la direction d'Anthony LUTTRELL et Léon PRESSOUYRE. Paris: Comité des travaux historiques et scientifiques, 2001. 360 p. (Archéologie et Histoire de l'Art; 14).
- CONGRESO DE LOS ARCHIVEROS DE LA IGLESIA EN ESPAÑA (16. 2000. ZARAGOZA) *Religiosidad popular y archivos de la Iglesia: Santoral hispano-mozárabe en las diócesis de España: actas del XVI Congreso de la Asociación celebrado en zaragoza, 11-15 de septiembre de 2000*, ed. dirigida por Agustín HEVIA BALLINA. Oviedo: Asociación de Archiveros de la Iglesia en España, 2002. 2 v. (Memoria ecclesiae; 20, 21).
- CONGRESO SOBRE ECOHISTORIA E HISTORIA MEDIEVAL (1. 2000. CÁCERES), *El medio natural en la España medieval: actas del I Congreso sobre ecohistoria e historia medieval: [celebrado en Cáceres, 29 de*

- nov. al 1 de dic. de 2000], Julián CLEMENTE RAMOS, ed. Cáceres: Universidad de Extremadura, 2001. 489 pp.*
- COOPER (Edward), MIRETE MAYO (Salvador), *La mitra y la roca: intereses de Alfonso Carrillo, arzobispo de Toledo, en la Ribera del Ebro*. Toledo: Diputación Provincial de Toledo, 2001. 179 pp.
- Cort General de Montsó: 1585: Montsó - Binèfar: procés familiar del Braç Reial*, a cura de Josep M. BRINGUÉ I PORTELLA [et al.]; coordinació i introd. per Eva SERRA I PUIG. Barcelona: Departament de Justícia, 2001. LIII, 809 pp. (Textos jurídics catalans; 18).
- CUADRADA I MAJÓ (Coral), *La Mediterrània, cruïlla de mercaders: segles XIII-XV*. Barcelona: Rafael Dalmau, 2001. 366 pp. (Bofarull; 5).
- La cultura catalana del Renaixement a la Il·lustració: cicle de conferències fet al CIC de Terrassa, curs 1981-1982*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1997. 177 pp. (Bibl. Milà i Fontanals; 26).
- CHALANDON (Anne), *Les bibliothèques des ecclésiastiques de Troyes du XIVe au XVIe siècle*. Paris: C.N.R.S., 2001. 156 p. (Documents, études et réertoires ; 68). (Histoire des bibliothèques médiévales; 14).
- CHASTANG (Pierre), *Lire, écrire, transcrire: le travail des rédacteurs de cartulaires en Bas-Languedoc: XIe-XIII e siècles*. Paris: Ed. du Comité des Travaux Historiques Scientifiques, 2001. 459 pp. (C.T.H.S. Histoire; 2).
- DEMURGER (Alain), *Chevaliers du Christ: les ordres religieux-militaires au Moyen Âge: XIe-XVIe siècle*. Paris: Du Seuil, 2002. 407 pp.
- Diplomatari de l'Orient Catalá, 1301-1409: col·lecció de documents per a la història de l'expedició catalana a Orient i dels Ducats d'Atenes i Neopàtria* [recollida i anotada per] Antoni RUBIÓ I LLUCH, pròleg de Maria Teresa FERRER I MALLOL. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2001, 10, LXV, 789 pp. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 56). (Facsimil de Barcelona: IEC, 1947).
- Documentación del Monasterio de Santo Toribio de Liébana: apeos de 1515 y 1538* Rosana L. VASSALLO [et al.]. Santander: Fundación Marcelino Botín, 2001. 603 pp., 1 map. pleg. (Historia y documentos. Documentación histórica de Cantabria; 4.8).
- L'église et son environnement: archéologie médiévale en Provence: l'exposition, septembre-décembre 1989*. Aix-en-Provence: Musée Granet: Laboratoire d'Archéologie Médiévale Méditerranéenne, 1989. 119 pp.
- L'ensenyanat de la medicina a la universitat espanyola*, Josep DANON, coord. Barcelona: Fundació Uriach 1838, 1998. *Primera part*. 149 pp. (Col·lecció històrica de ciències de la salut; 6).
- Les esglésies de Sant Pere de Terrassa: de seu episcopal a conjunt monumental: II taula rodona*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans: Amics de l'Art Romànic, 2001. 94 pp.: il.
- ESTAL (Juan Manuel del), *Documentación previa conducente a la Carta Foral de Jaime II a las villas de Orihuela, Alicante y Elche*, "Anales de la Real Academia de Cultura Valenciana", 73 (Valencia, 1998) pp. 63-97.
- La Façana Gòtica del Palau de la Generalitat de Catalunya*, textos Eduard CARBONELL [et al.]. Barcelona: Museu Nacional d'Art de Catalunya, 1999. 117 pp. : il.
- FAVÀ AGUD (Xavier), *Diccionari dels noms de ceps i raïms: l'ampelontimia catalana*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1999. 455 pp. (Biblioteca de dialectología i sociolingüística; 8).
- FELIU I MONTFORT (Gaspar), *Els antecedents de la remença i els més usos*. Santa Coloma de Farners: Centre d'Estudis Selvatans, 2001. pp. 209-228.
- FERREIRO ALEMPARTE (Jaime), *Arribadas de normandos y cruzados a las costas de la Península Ibérica*. Madrid: Soc.Española de Estudios Medievales, 1999. 249 pp.
- FERRER I MALLOL (Maria Teresa), *Establiments de masos després de la Pesta Negra*, "El mas català durant l'Edat Mitjana i la Moderna" (Barcelona:CSIC, 2001). pp. 189-241.
- , *Fruita seca i fruita assecada, una especialitat de l'àrea econòmica catalana-valenciana-balear*, "Anuario de estudios medievales", 31/2 (Barcelona: CSIC, Institució Milà i Fontanals. Departament d'Estudis Medievales, 2001), pp. 883-920.

- La fondation de l'abbaye de Maillezais: récit du moine Pierre*, éd. t trad. par Yves CHAUVIN et Georges PON; sous la direction d'Edmond-René LABANDE. La Roche-sur-Yon: Centre Vendéen de Recherches Historiques; 2001. 319 pp.
- FREEDMAN (Paul H.), *Additions to Kehr's Papsturkunden in Spanien*, "Grundlagen des Rechts: Festschrift fur Peter Landau", 65 (Paderborn: Ferdinand Schöningh, 2000). pp. 523-534.
- FRIEDMAN (Yvonne), *Encounter between enemies: captivity and ransom in the Latin Kingdom of Jerusalem*. Leiden [etc.]: Brill, 2002. XIII, 495 pp.: [6] pp. lám. col. (Cultures, beliefs and traditions; 10).
- Fuentes medievales sorianas: Ágreda-II*, Agustín RUBIO SEMPER. Soria: Diputación Provincial, 1999. 423 pp. (Fuentes medievales sorianas; 2).
- GALMÉS DE FUENTES (Álvaro), *Toponimia: mito e historia*, discurso leído el día 15 de diciembre de 1996, contestación por D. Rafael LÁPESA MELGAR. Madrid: Real Academia de la Historia, 1996. 69 pp.
- GALMÉS I SANXO (Salvador), *Lul-lisme*, ed. a cura de Pere ROSELLÓ BOVER. Sant Llorenç des Cardassar: Ajuntament; Barcelona: Publ. de l'Abadía de Montserrat, 1997. 244 pp. (Bibl. Serra d'Or; 191).
- GERONDI (Jonah Ben Abraham), *Les portes del penediment*; introducció, traducció i notes per Manuel FRAU. Barcelona: Universitat de Barcelona; Girona: Ajuntament, 2001. 233 pp.
- GONZÁLEZ ARÉVALO (Raúl), *El valor económico como factor diferenciador entre el cautiverio y la esclavitud en época de los Reyes Católicos*, "Baetica: estudios de arte, geografía e historia", 23 (Málaga, 2001), pp. 443-450.
- GONZÁLEZ JIMÉNEZ (Manuel), *Corrupciones municipales en Castilla a finales de la Edad Media*, "Instituciones y corrupción en la Historia" (Valladolid: Universidad, 1998), pp. 9-30.
- , *Don Juan de Mata Carriazo, historiador de la frontera*, "III Estudios de frontera. Convivencia, defensa y comunicación en la frontera: congreso" (Jaén: Diputación, [2000]), pp. 17-33.
- , *La idea y práctica de cruzada en la España medieval: las cruzadas de Alfonso X*, "Jornadas Nacionales de Historia Militar, 5" (Sevilla: Diputación, 1997), pp. 171-186.
- , *Realengo y señorío: la intervención regia en los concejos a través de la creación de nuevos señoríos: 1279-1295*, "Studia gratiana", 28 (Roma, 1998), pp. 373-385.
- , *Sevilla en la hora de 1248*, "Sevilla 1248: Congreso Internacional" (Sevilla: Ayuntamiento, 2000), pp. 703-709.
- GUICHARD (Pierre), *Al-Andalus 711-1492*. Paris: Hachette Littératures, 2000. 269 pp.
- GUINOT RODRÍGUEZ (Enric), *Sobre el poblament i el pas del món musulmà al cristianisme en el Maestrat castellonenc del segle XIII*, "Centro de Estudios del Maestrazgo", 47-48 (Benicarló, 1994), pp. 17-40.
- GÜNZBERG I MOLL (Jordi), *Vida quotidiana a la ciutat de Barcelona durant la Pesta negra: 1348*. Barcelona: Dalmau, 2002. 91 pp. (Episodis de la història; 329).
- HEIMANN (Claudia), *Nicolaus Eymerich: vor 1320-1399: praedicator veridicus, inquisitor intrepidus, doctor egregius: Leben und Werk Eines Inquisitors*. Münster Westfälischer: Aschendorf, 2001. VIII, 248 pp. (Spanische Forschungen der Görresgesellschaft. Zweite Reihe; 37. Band).
- HERNANDO DELGADO (Josep), *Escoles, ensenyament de lletra i llibre de gramàtica a Barcelona: segles XIV-XV*. Barcelona: Ajuntament. Institut de Cultura, 2001. 64 pp. (Quaderns del Seminari d'Història de Barcelona; 006).
- Hiérarchies et services au Moyen Âge: Séminaire Sociétés, Idéologies et Croyances au Moyen Âge*, dirigé par Claude CAROZZI et Huguette TAVIANI-CAROZZI. Aix-en-Provence: Publications de l'Université de Provence, 2001. 307 pp.
- HINOJOSA MONTALVO (José), *Las comunidades judías valencianas a finales de la Edad Media: las vísperas del exilio*, "Revista de la CECEL", 1 (Valencia, 2000). pp. 81-104.
- IGLESIAS (Juan), *Fr. Pedro Guillén y los sucesos de los conventos de la Merced, en una época de crisis*, "Estudios", (Madrid, 2000). pp. 191-199.

- Interpreting late antiquity: essays on the postclassical world*, G.W. BOWERSOCK, Peter BROWN, Oleg GRABAR. Cambridge: The Belknap Press of Harvard University Press, 2001. XIV, 280 pp.
- Inventari de l'Arxiu Històric de protocols de Barcelona*, per Lluïsa CASES i LOSCOS. Barcelona: Fundació Noguera, 2001. v. 1: *Segles XIII-XV*. 437 pp. (Inventaris d'arxius notarials de Catalunya; 24).
- Inventari del patrimoni arqueòlogic, arquitectònic i artístic de la Segarra*, director Jordi OLIVA. Hostafranachs: Fundació Jordi Cases i Llebot, 1998. vol. 3: *Ivorra*, per Maria GARGANTÉ, Fermí MANTECA, Jordi OLIVA. 2001. 175 pp.: il. col. (Patrimoni de la Segarra)
- Isabel la Católica: 550 aniversario de una reina decisiva*. Ávila: Institución Gran Duque de Alba. Diputación Provincial de Ávila [etc.], 2001. 29 pp.: il. col. + 1 lám. pleg. col.
- L'Italie et le Maghreb au Moyen Âge: conflits et échanges du VIIe au XVe siècle*, Georges JEHEL. Paris: Presses Universitaires de France, 2001. 228 pp.: il. (Islamiques).
- JÁUREGUI ADELL (Juan), *Y en el centro, el Islam: un objetivo y honesto análisis ante el fin del segundo milenio*. Barcelona: Ediciones 29, 1996. 240 pp.
- JOURNÉES INTERNATIONALES D'HISTOIRE (20. 1998. FLARAN), *La coutume au village dans l'Europe médiévale et moderne: actes des XXes Journées Internationales d'Histoire de l'Abbaye de Flaran, septembre 1998*, études réunies par Mirelle MOUSNIER et Jacques POUMARÈDE. Toulouse: Presses Universitaires du Mirail, 2001. 258 pp.: il.
- JOURNÉES INTERNATIONALES D'HISTOIRE (21. 1999. FLARAN), *Moulins et meuniers dans les campagnes européennes: IXe-XVIIIe siècle: actes des XXIes Journées Internationales d'Histoire de l'Abbaye de Flaran, septembre 1999*, études réunies par Mirelle MOUSNIER. Toulouse: Presses Universitaires du Mirail, 2002. 286 pp.: il.
- KOSTO (Adam J.), *Making agreements in medieval Catalonia: power, order, and the written word, 1000-1200*. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. XX, 366 pp. (Cambridge studies in medieval life and thought. Fourth series)
- LADERO QUESADA (Miguel Angel), "No curemos de linaje ni hazañas viejas". *Diego Hernández de Mendoza y su visión hidalgica de Castilla en tiempo de los Reyes Católicos*, "Bol. de la Real Ac. de la Historia", 198 (Madrid, 2001), pp. 205-314.
- LE PAGE (Dominique), *Finances et politique en Bretagne au début des temps modernes, 1491-1547: étude d'un processus d'intégration au royaume de France*. Paris: Ministère de l'économie, des finances et financière de la France, 1997. XVIII, 748 pp. (Histoire économique et financière de la France. Études générales).
- Libro de apeos del Monasterio de Piedra (1344). Libro de cuentas de la Bolsería del Monasterio de Piedra (1307-1348)*, ed. y transcr. Concepción de la FUENTE COBOS. Zaragoza: Institución Fernando el Católico, 2000. 281 pp. (Fuentes históricas aragonesas; 31).
- LUNELLI (Renato), *L'arte organaria del rinascimento in Roma e gli organi di S. Pietro in Vaticano dalle origini a tutto il periodo frescobaldino*. Firenze: Leo S. Olschki, 1958. VIII, 112 pp. (Historiae musicae cultores biblioteca; 10).
- Le martinet d'Orthez: textes médiévaux inédits: violence, pactes et pouvoir judiciaire en Béarn à la fin du Moyen Âge, ed. par Jean Pierre BARRAQUÉ. Biarritz: Atlantica, 1999. 309 pp.
- MARTÍNEZ ROMERO (Tomàs), *Un clàssic entre clàssics: sobre traduccions i recepcions de Sèneca a l'època medieval*, pròleg d'Albert G. HAUF. València: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana CEIC Alfons el Vell; Barcelona: Publicaciones de l'Abadia de Montserrat, 1998. 268 pp. (Biblioteca Sanchis Guarner; 42).
- El mas català durant l'Edat Mitjana i la Moderna: segle IX-XVIII: aspectes arqueològics, històrics, geogràfics, arquitectònics i antropològics: Actes del Colloqui celebrat a Barcelona, del 3 al 5 de novembre de 1999*, Maria Teresa FERRER i MALLOL, Josefina MUTGÉ i VIVES, Manuel RIU i RIU, eds. Barcelona: CSIC., Institució Milà i Fontanals. Dept. d'Estudis

- Medievals, 2001. 659 pp.: il. (Anuario de Estudios Medievales. Anejo; 42).
- MASIP BRACONS (Laura), *Ermitans a la literatura medieval*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1999. 188 pp. (Subsidia monastica; 22).
- MEYERSON (Mark D), *Slavery ant the social order: mudejars and christians in the kingdom of Valencia*, "Medieval encounters", 1,1 (Brill: Leiden, 1995). pp. 144-173.
- MIRET I SANS (Joaquim), *Cafè i quilombo: els diaris de viatge de Joaquim Miret i Sans (1900-1918)*, ed. crítica i estudi a cura de Philip D. RASICO. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2001. 500 pp. (Biblioteca filològica; 45).
- Modena medievale: pianta in scala 1:2000 del Centro Storico al secolo XIV*, a cura di Enrico GUIDONI e Angelica ZOLLA. Roma: Kappa, 1999. 15 pp.: il. + 1 plano pleg.
- MOLINA MOLINA (Angel Luis), BEJARANO RUBIO (Amparo), *La asistencia sanitaria en la Edad media: el Hospital de San Antolín de Palencia: ss. XII-XVI. Organización y financiación*. Murcia: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Murcia, 2001. 177 pp. (Cuadernos de la Cátedra de Historia Medieval; 5).
- MORA PIRIS (Pedro), *El Atanor del Infante: Torre de do Fadrique*. Sevilla: Fund. Cultural del Colegio Oficial de Aparejadores y Arquitectos Técnicos, 2001. 123 pp.: il.
- MUNDÓ (Ansari M), *Semblaça d'Oliba: què ha estat el gran abat i bisbe per a Catalunya*, presentació de Francesc TARRAGÓ I SABATÉ. Barcelona: Centre Docent d'Ensenyament Superior Abat Oliba, 1998? 31 pp.
- MUTGÉ VIVES (Josefina), *L'abastament de blat a la ciutat de Barcelona en temps d'Alfons el Benigne: 1327-1336*, "Anuario de estudios medievales", 31/2 (Barcelona, 2001). pp. 649-691.
- , *Alfons el Benigne i el govern municipal de Barcelona: aspectes concrets*, "Quadrerns d'història", 4 (Barcelona, 2001). pp. 146-154.
- , *La casa d'Espiells, propietat del monestir de Sant Pau del Camp*, "El mas català durant l'Edat Mitjana i la Moderna" (Barcelona: CSIC, 2001). pp. 289-296.
- , *Noticias y documentos sobre las órdenes militares en Barcelona durante el reinado de Alfonso el Benigno: 1327-1336*, "Estudios sobre las órdenes militares" (Madrid: [s.n.], 2001). pp. 33-61.
- NABERT (Nathalie), *Les larmes, la nourriture, le silence: essai de spiritualité cartusienne, sources et continuité*. [Paris]: Beauchesne, 2001. VI, 154 pp. (Spiritualité cartusienne).
- NICOLÁS AMORÓS (Miquel), *La història de la llengua catalana: la construcció d'un discurs*, pròleg d'Antoni FERRANDO. València: Institut Interuniversitari de Filología Valenciana CEIC Alfons el Vell; Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1998. 410 pp. (Biblioteca Sanchis Guarner; 41).
- Ordenances municipals de Vila-real: segles XIV-XVIII*, ed. a cura de Vicent GIL VICENT. València: Universitat de València, 2002. 219 pp. (Fonts històriques valencianes; 7).
- Las ordenanzas de la villa de Marchena: 1528*, estudio y edición Mercedes BORREIRO FERNÁNDEZ, Manuel GARCÍA FERNÁNDEZ; pròl. Manuel GONZÁLEZ JIMÉNEZ. Sevilla: Diputación; Marchena: Ayunt., 2001. 202 pp. (Historia. Serie 2; 5).
- ORVIETANI BUSCH (Silvia), *Medieval mediterranean ports: the Catalan and Tuscan coast, 1100 to 1235*. Leiden [etc.]: Brill, 2001. XV, 298 pp.: [4] p. de map.: il. (The medieval Mediterranean: peoples, economies and cultures, 400-1453; 32).
- PALLARÉS GIL (Matías), *La Caja de Valderrobres o Peña de Aznar la Gaya: noticias históricas de Valderrobres, Fuentespaldia, Mezquín, Beceite y Torre del Compte*, prólogo de Esteban Sarasa. Alcañiz (Teruel): Centro de Estudios Bajoaragoneses, 2000. 155 pp. (Textos recuperados; 3).
- PAPINI (Carlo), *Valdo di Lione e i "poveri nello spirito": il primo secolo del movimiento valdese (1170-1270)*. Torino: Claudiana, 2001. 542 pp., [8] p. de lám.: il.
- PLANA I BORRÀS (Josep), *Embalatge de mercaderies a la Mediterrània a mitjan segle XIV*, "Anuario de estudios medievales", 31/2 (Barcelona, 2001). pp. 945-958.

- PLANAS MARCÉ (Sílvia), *La Girona jueva. El call.* Girona: Ajunt. Secció d'Educació, 2001. 99 pp.: il. (Girona, itineraris; 12).
- PLANAS ROSELLÓ (Antonio), *El derecho penal histórico de Mallorca: siglos XIII-XVIII.* Palma de Mallorca: Univ.Iles Balears, 2001. 221 pp. (Assaigs jurídics; 6).
- PAVÓN BENITO (Julia), *Poblamiento altomedieval navarro: base socioeconómica del espacio monárquico.* Pamplona: EUNSA, 2001. 424 pp.
- El poder en Europa y América: mitos, tópicos y realidades*, Ernesto GARCÍA FERNÁNDEZ, ed. Bilbao: Universidad del País Vasco. Servicio editorial/Euskal Herribo Unibertsitatea, 2001. 272 pp. (Historia medieval y moderna).
- PRETEL MARÍN (Aurelio), *La consolidación de una oligarquía: linajes de Albacete a finales de la Baja Edad Media.* Albacete: Instituto de Estudios Albacetenses "Don Juan Manuel", 2001. 193 pp. (Serie I. Estudios; 126).
- Privilegi fundacional de la Universitat de València: 1502*, ed. y pref. d'Antoni FUERIÓ. València: Universitat de València, 2002. 3 cuadernos en una carpeta: il.
- RAYMOND, de Capua, *Legenda beate Agnetis de Monte Policiano*, edizione critica a cura di Silvia NOCENTINI. Firenze: Sismel: Edizione del Galluzzo, 2001. 111 pp. (Edizione nazionale dei testi mediolatini; 3).
- Los rebaños de Gerión. Pastores y trashumancia en Iberia antigua y medieval : Seminario celebrado en la Casa de Velázquez (15-16 de enero de 1996).* Actas reunidas y presentadas por Joaquín GÓMEZ-PANTOJA. Madrid: Casa de Velázquez, 2001. XIII, 348 pp. (C. de Velázquez; 73).
- Registros de la Casa de Francia*, Juan CARRASCO, Pascual TAMBURRI con la colaboración de Iñigo MUGUETA. Pamplona: Departamento de Educación y Cultura, 2001. vol. V y VI: *Felipe I el Hermoso: 1305*. 2 v. (Acta Vectigalia Regni Navarrae. Ser.I, Comptos reales. Registros, 6).
- RIERA MELIS (Antoni), *Catastrofe i societat a la Catalunya medieval: els terratrèmols de 1427-1428, amb la col.laboració de Josep Ramon JULIÀ [et al.], "Acta historica et archaeologica mediaevalia", 20-21* (Barcelona, 1999-2000). pp.699-735.
- , "Transmarina vel oriental especies magno labore quaesita, multo precio empta": especias y sociedad en el Mediterráneo Noroccidental en el siglo XII, "Anuario de estudios medievales", 30/2 (Barcelona, 2000). pp. 1015-1087.
- RIERA VIADER (Sebastián), *Les fonts municipals del període 1249-1714: guia d'investigació*, "Barcelona quaderns d'història", 4 (Barcelona, 2001). 239-275.
- ROJAS VACA (María Dolores), *El documento marítimo-mercantil en Cádiz (1550-1600) : diplomática notarial.* Cádiz: Universidad, 1996. 550 pp. tabl.
- , *Una escribanía pública gaditana del siglo XVI (1560-1570). Análisis documental: arrendamientos y compraventa.* Cádiz: Servicio de Publicaciones. Universidad de Cádiz, 1993. 281 pp.
- ROSSELLÓ BORDOY (Guillermo), *La decoración heráldica incorporada al Consulado de Mar a consecuencia de la reforma de 1951*, "El nostre patrimoni cultural (V Congrés, 1998)". [Palma de Mallorca]: [Societat Arqueològica Lul.liana], [1999]. pp. 225-230.
- , *Navegación y avances técnicos: un análisis iconográfico*, "Congreso de Historia de la Corona de Aragón, 15". Tomo 1: *El poder real en la Corona de Aragón: siglos, XIV-XVI.* Zaragoza: Departamento de Educación y Cultura, 1996. pp. 451-474: il.
- , *Pervivencias de la cuina andalusina en la cuina tradicional mallorquina*, "La Mediterrània, àrea de convergència de sistemes alimentaris (segles V-XVIII): XIV Jornades d'Estudis Històrics Locals". Palma: Institut d'Estudis Baleàrics, 1995. pp. 615-626.
- , *Les portes de Madina Mayûrqa: un comentari semàntic*, "Homenatge a Antoni Mut Calafell, arxiver". Palma: [s.n.], 1993. pp. 227-234.
- , *Sobre el mot "qana"*: transcripció correcta, "Boletí de la Societat Arqueològica Luliana", 51 (Palma de Mallorca, 1995). pp. 293-296
- RUBIÓ I BALAGUER (Jordi), *Sobre biblioteques i biblioteconomia*, pròleg d'Amadeu-J. SOBERANAS I LLEÓ. [Barcelona]: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1992. 368 pp.

- SALICRÚ I LLUCH (Roser), *The Catalano-Aragonese commercial presence in the sultanate of Granada during the reign of Alfonso the Magnanimous*, "Journal of medieval history", 27 (Amsterdam, 2001). pp. 289-312.
- , *La frontera marítima en el Mediterráneo bajomedieval*, "III Estudios de Frontera. Alcalá la Real". Jaén: Diputación Provincial, 2000. pp. 681-709.
- SALRACH (Josep M.), *Barcelona i Europa arafat mil dos-cents anys*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Institut de Cultura, 2001.
- SANCHIS SIVERA (Josep), *Estudis d'història cultural*, ed., introd., bibliografía i notes a cura de Mateu RODRIGO LIZONDO. Notícia biogràfica de Francesc PÉRES I MORAGÓN; pròl. d'Antoni FERRANDO. València: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana; Barcelona: Publicacions de l'abadia de Montserrat, 1999. 255 pp. (Biblioteca Sanchis Guarner; 45).
- Santa Cruz de Coimbra: a cultura portuguesa aberta à Europa na Idade Média / the portuguese culture opened to Europe in the Middle Ages: [catálogo exposição]*. Porto: Biblioteca Pública Municipal de Porto, 2001. 340 pp.
- SAVONAROLA (Girolamo), *Tratado sobre la república de Florencia y otros escritos* ed. de Francisco FERNÁNDEZ BUEY. Madrid: Los libros de la Catarata, 2000. 149 pp. (Clásicos del pensamiento crítico; 8).
- Scripturaria: el llibre i el document al llarg de la història / el libro y el documento a lo largo de la historia / le livre et le document au cours de l'histoire / the book and the document throughout history: exposició amb motiu del XII Congrés de l'Associació Internacional de Bibliofília: Museu Diocesà de Barcelona, edifici de la Pia Almoina, 6 setembre - 7 octubre de 2001*, coordinació Pere Jordi FIGUEROLA ROTGER, Josep Maria MARTÍ BONET. Barcelona: Museu Diocesà de Barcelona, 2001. 125 pp.: il. col. + 1 cd-rom.
- SEMANA DE ESTUDIOS MEDIEVALES (1. 1990. NÁJERA), *I Semana de Estudios Medievales : [celebrado en] Nájera, 6 al 11 de agosto de 1990*, Asociación "Amigos de la Historia Nájericense", Ayuntamiento de Nájera, asesor acad. José Ángel GARCÍA CORTÁZAR; coord. José Ignacio de la IGLESIA DUARTE. Logroño: Instituto de Estudios Riojanos, 2001. 263 pp.: il.
- SEMANA DE ESTUDIOS MEDIEVALES (11. 2000. NÁJERA), *La familia en la Edad Media: XI Semana de Estudios Medievales, Nájera, del 31 de julio al 4 de agosto 2000*; Asociación "Amigos de la Historia Nájericense", Ayuntamiento de Nájera, asesor acad. José Ángel GARCÍA CORTÁZAR, coord. José de la IGLESIA DUARTE, dir. del curso José Luis MARTÍN RODRÍGUEZ. Logroño: Instituto de Estudios Riojanos, 2001. 551 pp.
- SERRANO DAURA (Josep), *Senyoriu i municipi a la Catalunya nova: segles XXIX : comandes de Miravet, d'Orta, d'Ascó i de Vilalba i baronies de Flix i d'Entença*. Barcelona: Fundació Noguera; Lleida: Pagès, 2000. 2 v. (Estudis; 25).
- SESSIÓ D'ESTUDIS MATARONINS (17. 2000. MATARÓ), *XVII Sessió d'estudis mataronins: 25 de novembre de 2000: comunicacions presentades*. Mataró: Museu Arxiu de Santa Maria. Patronat Municipal de Cultura, 2001. 287 pp.: il.
- SETTIA (Aldo A.), *L'illusione della sicurezza: fortificazioni di rifugio nell'Italia medievale "ricetti", "bastite", "cortine"*. Cuneo [etc.]: Società per gli studi storici, archeologici ed artistici della provincia di Cuneo, 2001. 182 pp.: [20] lám.: il. (Storia e storiografia; 33).
- El siglo XIV: el alba de una nueva era*. Soria: Universidad Internacional Alfonso VIII, 2001. 269 pp. (Monografías universitarias; 12).
- SOLÉ I COT (Sebastià), VERDÉS I PIJOAN (Pere), *L'aportació dels notaris a la societat catalana en els camps del dret, la història, la literatura i la política*, "Actes del I Congrés d'Història del Notariat Català". Barcelona: Fundació Noguera, 1994. pp. 17-130.
- STEFANESCHI (Iacopo Gaetano), *De centesimo seu iubileo anno : la storia del primo giubileo, 1300*; a cura de Claudio LEONARDI, testo critico di Paul Gerhard SCHMIDT; trad. e note di Antonio PLACANICA. Firenze: Sismel: Edizione del Galluzzo, 2001.

- XIX, 111 pp. (Edizione nazionale dei testi mediolatini; 1).
- STOUFF (Louis), *L'Église et la vie religieuse à Arles et en Provence au Moyen Âge*, ouvrage présenté par l'Équipe de Recherches, Sociétés, Idéologies, Croyances au Moyen Âge. [Aix-en-Provence]: Publications de l'Université de Provence, 2001. 222 pp.: il.
- SUNTRUP (Aloys), *Studien zur politischen Theologie im frühmittelalterlichen Okzident: die Aussage konziliärer Texte des gallischen und iberischen Raumes*. Münster Westfaller: Aschendorf, 2001. XXXVII, 434 pp. (Spanische Forschungen der Görresgesellschaft. Zweite Reihe; 36. B.
- TAHIRI (Ahmed), *Agricultura y poblamiento rural en Sevilla durante la época 'Abadi*, pról. M.ª Jesús VIGUERA MOLINS; trad. Antonio GIMÉNEZ RAÍLLO. Sevilla: Ayunt. Área de Cultura y Fiestas Mayores, 2001. 217 pp.: il. col. (Temas libres; 26).
- Tejer y vestir: de la Antigüedad al Islam*, Manuela MARÍN, ed. Madrid: CSIC, 2001. 500 pp. (Estudios árabes e islámicos. Monografías; 1).
- La tierra de Ayala: actas de las Jornadas de Estudios-Históricos en conmemoración del 600 Aniversario de la construcción de la Torre de Quejana*, coord. Ernesto GARCÍA FERNÁNDEZ. Vitoria-Gasteiz: Diputación Foral de Navarra/Arabako Foru Aldundia, 2001. 340 pp.
- Tona 1401-2001: 600 anys de la concessió del Privilegi de carreratge*, text introductori Antoni PLADEVALL I FONT, trans. Carles PUIGFERRAT I OLIVA. Tona: Ajuntament, 2001. 25 pp.
- Urban and rural communities in medieval France: Provence and Languedoc, 1000-1500*, ed. by Kathryn REYERSON and John DRENDEL. Leiden, Brill, 1998. XXIV, 333 pp. (The medieval Mediterranean. Peoples, economies and cultures, 400-1453; 18).
- VAQUER BENNASSAR (Onofre), *El comerç marítim de Mallorca: 1448-1531*. Mallorca: El Tall, 2001. 445 pp.: il. (El tall del temps major; 8).
- VÁZQUEZ BERTOMEU (Mercedes), *Notarios, notarías y documentos en Santiago y su tierra en el siglo XV*. Sada-A Coruña: Edi- ciós do Castro, 2001. 213 pp. (Galicia medieval: Estudios;7).
- VELA AULESA (Carles), *Aspectes de l'economia d'un domini rural barceloní: la torre Baldovina*, "El mas català durant l'Edat Mitjana i la Moderna". Barcelona: Consejo Superior de Investigaciones Científicas, 2001. pp. 453-478.
- VENY (Joan), *Onomàstica i dialectologia*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1996. 232 pp. (Biblioteca Serra d'Or; 166).
- VERDÉS (Pere), *A propòsit del "Privilegi general" per recaptar imposicions atorgat per Pere el Ceremonios: 1363*, "Miscel·lània de textos medievals", 8 (Barcelona, 1996), pp. 231-248.
- , *La consolidació del sistema fiscal i financer municipal a mitjan s. XIV: el cas de Cervera*, "Fiscalidad real y finanzas urbanas en la Cataluña medieval" (Barcelona: Consejo Superior de Investigaciones Científicas. Institución Milà i Fontanals, 1999). pp. 185-217.
- , *Les finances del clavari: abast, límit i funcionament: Cervera, 1442*, "Anuario de Estudios Medievales", 29 (Barcelona, 1999). pp. 1133-1164.
- , *La levée de l'impôt indirect dans les municipalités catalanes: les ordonnances du "bulletin" de Cervera: 1460*, "La fiscalité des villes au Moyen Âge: Occident méditerranéen. 2, Les systèmes fiscaux (Toulouse: Privat, 1999). pp. 447-462.
- VICTOR (Sandrine), *La Girona medieval: canvis i ruptures: 1460-1519*. Girona: Diputació de Girona; Ajuntament de Girona, 2001. 87 pp.: il. (Quaderns d'història de Girona).
- Le vie del Mediterraneo: idee, uomini, oggetti: secoli XI-XVI: [atti] Genova, 19-20 aprile 1994*; a cura di Gabriella AIRALDI. Genova: Ecig, 1997. 261 pp.: il. (Università degli Studi di Genova. Collana dell'Istituto di Storia del Medioevo e della espansione Europea. Regione Liguria; 1).
- VILAGINÉS SEGURA (Jaime), *El paisatge, la societat i l'alimentació al Vallès Oriental: segles X-XII*; pròl. de Josep M. SALRACH. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2001. 325 pp. (Biblioteca Abat Oliba, 234).

VILALTA SERRA (Enric), *Un recorregut per les fronteres dels comtats catalans a l'época del Comte Ramon Berenguer I: 1035-1076*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1998. 172 pp. (Cavall Bernat; 34).

VILAR BONET (Maria), *Els béns del Temple a la Corona d'Aragó en suprimir-se l'Orde: 1300-1319*; pròl. de Josep Maria SANS i TRAVÉ. Barcelona: Fundació Noguera, 000. 217 pp. (Estudis; 28).

ZAMBRANA MORAL (Patricia), GÓMEZ ROJO (María E.), *La noción de tiranía como forma de gobierno y abuso de poder en dos textos jurídicos: las Partidas y el Dotzè del crestià de Eiximenis*, "El territori i les seves institucions històriques: actes: Ascó, 28-30 de nov. de 1997" (Barcelona: Fundació Noguera, 1999). pp. 933-947.

ZIMMERMANN (Marie-Claire), *Ausiàs March o l'emergència del Jo*, pròl. de Albert HAUF. València: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana CEIC Alfons el Vell; Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1998. 316 pp. (biblioteca Sanchis Guarner; 40).